

نقش دلالان در خرید و فروش

۲ خرداد ۱۴۰۰ ساعت ۰:۰۱

کلیه امور خرید و فروش کلی اجناس بدست واسطه‌های بازار انجام می‌گیرد که آن‌ها نیز در انجام هر معامله چند درصد سهم دلالی از هر دو طرف می‌گیرند.

دادوستد در دوره قاجار از اصول و قوانین خاصی برخوردار بود و معمولاً شیوه پرداخت به دو صورت نقدی و اقساط صورت می‌گرفت. در این میان برخی نیز [بادلالی](#) به خرید و فروش مشغول شده و از این راه به پول و ثروت می‌رسیدند. در واقع بیراهه نیست اگر گفته شود خرید و فروش بسیاری از اجناس با واسطه دلالان صورت می‌گرفت:

«اعتبار داشتن کسبه در مقابل تجار عمده‌فروش هم خود مزایای قابل توجهی محسوب می‌گردد. بطوریکه به فروشندگان دست دوم این فرصت را می‌دهند که قیمت کلی جنس دریافت کرده از عمده فروش اولیه را سه یا چهار ماه بعد پرداخت کند. گاه در اجناس فراوان و خیلی ارزان این فرصت به هیجده ماه هم می‌رسد. کلیه امور خرید و فروش کلی اجناس بدست واسطه‌های بازار انجام می‌گیرد که آن‌ها نیز در انجام هر معامله چند درصد سهم دلالی از هر دو طرف می‌گیرند. در میان دلالان انسان‌های صادق و درستکار نادرند و اغلب آن‌ها حقه باز، اهل زد و بند و دغلند. طبقه تجار اغلب طماع، خسیس و متعصبند. تا زمانی که در بازار هستند و دست بکار تجارتند بعلت بیم از عوامل دولت و مالیات چپان از بروز میزان درآمد و ثروت خویش بدیگران خودداری می‌کنند ولی پس از بازنشستگی و دست کشیدن از کار در سنین بالا، آرام آرام شروع به علنی کردن راز ثروت خویش می‌کنند و بیش از این تظاهر به فقر و ورشکستگی و کساد بازاریشان نمی‌کنند. بازارهای ایران که نبض کلی آن در دست تجار بزرگ و معتبر شهر است همیشه دارای دو نوع نرخ متفاوت می‌باشد. نرخ خرید جنس بصورت نقدی و نرخ خرید بصورت اقساط و وعده‌ای. که فروش بصورت وعده‌ای هم جز به کسانی که دارای سابقه و اعتبار، یا معرف و ضامن در نزد تاجر فروشنده هستند امکان ندارد. نرخ خرید بصورت نقدی بمراتب ارزان‌تر از بصورت اقساط و وعده‌ای می‌باشد.»

منبع: چارلز جیمز ویلز، سفرنامه دکتر ویلز (ایران در یک قرن گذشته)، ترجمه غلامحسین قراگوزلو، تهران، اقبال، ۱۳۸۸، ص ۲۲۷

